

مبادی سواد بصری

دونیس! داندیس

ترجمه مسعود سپهر

سروش

تهران ۱۳۹۸

شماره ترتیب انتشار: ۴۰۵ / ۵۴

فهرست مطالب

- ۳ یادداشت مترجم (چاپ اول)
- ۷ یادداشت مترجم (چاپ چهارم)
- ۱۱ پیشگفتار
- ۱۷ ۱. خصوصیت و محتوای سواد بصری
- هوکانگی کاذب: هنر زیبا و هنر کاربردی ۱۹ / تأثیر عکس ۲۵ / معرفت بصری و کلام ۲۷ /
سواد بصری ۲۹ / رهیابیی برای سواد بصری ۳۲ / بعضی از خصوصیات پیامهای بصری
۳۳ / تمرین ۴۳.
- ۴۵ ۲. ترکیب بندی: راهنمایبهای دستوری برای سواد بصری
- حرفاقت حسی و ارتباط بصری ۴۶ / تعادل ۴۸ / فشار ۵۰ / طراز کردن و برجسته ساختن
۵۴ / امتیاز پایین سمت چپ ۵۶ / چند مثال ۵۷ / جاذبه و جمع شدن ۶۱ / مثبت و منفی
۶۵ / تمرین ۶۸.
- ۶۹ ۳. عناصر اولیه در ارتباط بصری
- نقطه ۷۱ / خط ۷۳ / شکل ۷۵ / جهت ۷۷ / رنگمایه ۷۹ / رنگ ۸۲ / بافت ۸۸ / مقیاس
۸۹ / بُعد سوم ۹۳ / حرکت ۹۹ / تمرین ۱۰۱.
- ۱۰۳ ۴. تشریح پیام بصری
- شیوه شبیه سازی ۱۰۵ / شیوه رمز یا سمبلیسم ۱۰۹ / شیوه انتزاعی ۱۱۲ / روابط متقابل
۱۲۱ / تمرین ۱۲۳.

۵. جنبش و تحرك در كنتراست

۱۲۵

كنتراست و هماهنگی ۱۲۵ / نقش كنتراست در عمل دیدن ۱۲۷ / نقش كنتراست در ترکیب بندی ۱۲۹ / كنتراست در رنگمایه ۱۴۱ / كنتراست در رنگ ۱۴۳ / كنتراست در شكل ۱۴۴ / كنتراست در اندازه ۱۴۵ / تمرین ۱۴۷.

۶. فنون بصری: برنامه‌هایی برای ارتباط بصری

۱۴۹

پیام و اسلوب کار ۱۵۰ / آگاهی بصری در عمل ۱۵۲ / فنون ارتباط بصری ۱۵۶ / متعادل - ناپایدار ۱۵۷ / متقارن - نامتقارن ۱۵۸ / منظم - نامنظم ۱۵۹ / ساده - بفرنج ۱۶۰ / وحدت - پراکندگی ۱۶۱ / صرفه‌جویانه - پرنقشی ۱۶۲ / مختصرگیری - مبالغه ۱۶۳ / قابلیت پیش‌بینی - ارتجال ۱۶۴ / پر تحرك - آرام ۱۶۵ / تلویح - بی‌پردگی ۱۶۵ / بی‌طرفی - تأکید ۱۶۶ / شفافیت - ماتی ۱۶۷ / یکدستی - تنوع ۱۶۹ / مطابقت با واقع - انحراف از واقع ۱۷۰ / تخت - سه‌بعدی ۱۷۱ / تك عنصری - چندعنصری ۱۷۲ / ترادفی - درهم ۱۷۲ / واضح - محو ۱۷۳ / تکرار - سست پیوندی ۱۷۴ / تمرین ۱۷۶.

۷. برآمدن سبك بصری

۱۷۷

سبك ۱۷۷ / سبك پرمیتئو یا بدوی ۱۸۲ / سبك اكسپرسیونيست ۱۸۶ / سبك كلاسيك ۱۸۹ / سبك تجملی ۱۹۲ / سبك فونكسیونل یا كار ویژه گر ۱۹۴ / تمرین ۱۹۷.

۸. هنرهای بصری: كار ویژه و پیام

۱۹۹

پاره‌ای از جوانب عام ارتباط بصری ۲۰۰ / پیکر تراشی ۲۰۵ / معماری ۲۱۰ / نقاشی ۲۱۴ / ایلوسترسیون یا مصور ساختن ۲۲۰ / طراحی گرافیک ۲۲۲ / صنایع دستی ۲۲۷ / طراحی صنعتی ۲۲۸ / عكاسی ۲۳۱ / سینما ۲۳۵ / تلویزیون ۲۳۹.

۹. سواد بصری: برای چه، و چگونه؟

۲۴۵

۲۵۱

کتابشناسی

یادداشت مترجم (چاپ اول)

کتاب حاضر راهنمای مقدماتی و جامعی است برای دانشجویان رشته طراحی به‌طور خاص و نیز کسانی که نوع کارشان فهم بیشتر و بهتری از اخبار یا پیامهای بصری را ایجاب می‌کند، به‌خصوص در دورانی که مقادیر قابل توجه و روزافزونی خبر و پیام در سطح جهان از راههایی به غیر از زبان و گفتار و به صورت تصویر نقل و پراکنده می‌شود، به‌ویژه به شکل عکس، فیلم و علائم گوناگون گرافیک.

مؤلف، در این کتاب، در عین برخورد عملی با موضوع مورد بحث و ارائه تمرینهای بسیار به خوانندگان، از طرح مسایل نظری بسیار خواندنی و جامع نیز در این زمینه غفلت نورزیده است. تأکید نظری نویسنده به‌طور عمده بر سه نکته است:

نکته اول قیاس منطقی میان دوشیوه عمده و بسیار مهمی است که انسانها برای ایجاد ارتباط میان خود برگزیده‌اند؛ یعنی کلام و تصویر. نویسنده از این قیاس منطقی طرز آموختن خواندن و نوشتن زبان، و آموزش برای ایجاد و فهم صحیح تصویر برای نقل و رساندن پیام، در طرح و پرداخت موضوع مورد بحث خود استفاده شایان توجهی برده است. بر اساس این قیاس می‌توان استنباط کرد همان‌طور که افراد بدون آنکه قصد داشته باشند شاعر یا نویسنده‌ای توانا باشند در یادگیری زبان فراتر از حد محاورات روزمره خود می‌روند و کم و بیش به آموختن زبان خود می‌پردازند، باید در یادگیری زبان تصویر نیز از حد موهبت طبیعی توانایی دیدن و تشخیص بصری خود فراتر روند و همان‌طور که دستور زبان و انشا و املا را می‌آموزند، به آموختن اصول و عناصر اولیه بصری نیز بپردازند. به این ترتیب درست دیدن و درست استفاده کردن از تصویر و